

ÁGH ISTVÁN
Valóságos látszat

Álmom rám terülő
selyemtakarója,
mint egy nyári mező,
félre csúszott rólam,

néztem a sötétbe,
mint a vak, bár látok,
hideg falra ébredt
félénk tapintásom,

még az se volt biztos,
amit tapasztaltam,
hol voltam, ha itthon?
mégis egy barlangban,

s a közelgő reggel
rideg valósága
eltűnt képzeletem
valótlanságában,

mintha rajtam kívül
nem lett volna semmi,
nekem a semmiből
kellett megteremni,

se előbb, se később,
nem volt rá hatalmam,
csak abban az időn
túli pillanatban,

tétován, álom és
ébredlét határán,
hol az emlékezést
másolja a látvány,

mint ahogy fölöttem
az út fénycsóvája
becsúszott megtörten
a plafon sarkába,

rávetült az ablak
négyzete a falra,
mikor elhaladtak
az autók alatta,

itt is egymás mellett,
két sávon előre
s vissza, rendezetten,
s röptében előzve,

mégis, az már nem a
külső benti mása,
inkább a fény magas
angyalának árnya,

az óriás lepke
szárnyaló tüzeben
rángott, lobbant egyet,
s nyom nélkül elégett,

ludak libasorban,
fényből való dunnák
fellegként sodródtak
mennyezetem hosszán,

ó, micsoda dallam,
ami hozzám térült?
jaj, kinek a hangja
szól valaki nélkül?

a szerelem árad,
mintha elég lenne
húrjának izzása,
egész életemre,

vagy talán a drága
szál már elpattant rég,
csupán hanghulláma
folytatja a zengést,

míg otthon az ágyon
ki- s betakarózva,
félíg elvarázsolt,
s félíg-meddig józan

éltem át a reggelt,
s képzeltem szobámat,
hasonló helyzetben,
Platón barlangjának.

Figura holdsartóval, 2013. bronz

PINTÉR LAJOS
tóth menyhért-énekek

hajnali tó

hej halászok halászok
mit fogott a hálótok
nem fogott az egyebet
pirosszárnyú keszeget
énekeled

kivetette hálóját
a hajnali eget
és nem fogott mást
csak csillagokat krisztus
a legfőbb halász
énekelem

virágcsendélet

én láttam nehéz sorsotok
szántottatok vetettetek
magatokat vetettétek be
az izzó földbe teremjete
istenem adj esőt kértétek
de nem adott
de nem adott
fénylett az ég fénylett a föld
fénylett a földben
a holtak csontja
vetettetek nem arattatok
adtatok de
nem kaptatok
én örült festő én adok
csendet életet én adok
virágot tőlem kaptatok
eltorzult arcú asszonyok
csendélettel festem tele
a házat
csendélettel a falut a várost
a pusztulásra szánt világot
ragyogjanak éjtekben
gyönyörű élő színeim

eperpálinka

ezt a fát én ültettem
rövidnadrágos gyerek
tán ötven éve
ezt az eperfát
otthoni udvarunkra
mára már óriás
teremj órijás eperfa
teremj
eperpálinkát főzök
termésedből
eperpálinkát főzetek
és érlelem és érlelem
nem halhatok meg
míg pálinkája
ízésre érik
nem halhatok meg
míg pálinkája
meg nem érik
ebben lesz reményem
jövöm
palackba zárva fénylik

Figura halmokkai, 2013. bronz

ÁFRA JÁNOS

Olvadás

Altatót veszel be és forgolódsz,
szemhéjadról gleccserként
szakad le a nehéz várakozás vize.
Ott találsz magad a télben,
évekké vastagodnak a percek,
kihűlt, havas ízületeid lemerevítik,
s lassítják képzelt mozgásodat.
Mikor már azt hinnéd, nem jön
több tavasz, a jégvirágok fel-
szívódnak agyad tekervényeiről,
ám nincs alattuk élet. A fejedben
nem lüktet már, aminek kellene,
csak fekszik, mint hatalmas dióbél,
s benne minden kép átfordul,
egy belső térbe, s recsegő szavakba,
melyek moraja elér száraz ajkadig,
megébredszve a melletted alvót.
Ő kiszáll a játékból, te maradsz,
és szótlán mentegetőzöl tettekért,
amiket valaki más követett el.
Megjelenik előtted, és magát védve
fenyegetni kezd. Tekintetében semmi
emberi. Idegen és mégis úgy érzed,
ismerned kellene. Ne ijedj meg,
kitartó figyelmedre feltárulkozik.
Írd nevét a mulandó dolgok listájára,
és nem késed le az ébredést.
Nevetés jön, az kíséri reggeledet,
a halk robbanás, ami felszínre hív,
és elnyeled a jelent egy kávé feketéjével.
Úgy érkezik, hogy máris távoli.
A másik, nappali arcra volt szükséged,
hogy megértsd, mi marad ezután,
hisz már átlátsz érzelmeid folyosóján,
s émelyítő, mint egy százszámra
gyártott tucاتفestmény az alkonyatról,
rajta felhők súlyos körvonallakkal.
Ettől megadja magát a büszkeség benned,
mert új törvényt remélsz, csak fel kell
jutnod hozzá valaminek a tetejéig,
de zavart maradsz, amíg e nagyság elzárja
előled a fényt. Az akadály vagy
magaddal szemben.

GYŐRI LÁSZLÓ

Gyorshajtás

Werbőczy Antal emlékére

Hat évvel voltál fiatalabb nálam,
s mennyivel komolyabb
a halál közelében!
Hajad kihullott a halál közelében.
Koponyád a csontvilágba készült.
Fájt a bizonyost, a hajthatatlant látnunk
amelyről tudtuk, eljön nemsokára.
Fájt a fiatalra nézni
az enyészeti esti szürkületében,
amikor az élet immár csak tenyényi.

Mindig derűvel, mosolyogva jöttél,
megnyugodva a kora elmenésben.
Nem voltál rom a halál közelében.
Láttam a férfit, láttam, e férfi
nálam sok évvel komolyabb,
többet tud nálam, szebb anyag,
romlatlan, ép, egész, aki érti,
amit én, visszas fiatalabb
még meg nem érthetek.
Bármi jön, a végső pillanatig
szakadatlanul, akármi szorít:
mosolyogni a magunk bajait.
Bölcs férfi voltál, a példa.

Mi volt a műved? A versek, a mesék,
amelyeket a gondatlan élők elfelejtettek?
Előveszlek néha, én is csak olykor-olykor,
mert sok a könyv, a mű s a tied elbitangol.
És érkeznek az új halálba menők.

Koszorú elfonnyadt, nyári fű leszáradt.
Ma már mosolyogva pillantok utánad.
Annyi év múltán a szakállas, zubbonyos
hosszú hajú fiút még van, aki ismeri?
Egy közlekedési táblának támaszkodva áll,
amely azt mutatja: a kötelező sebesség
harminc kilométer.
Túllépte, nem kevésse.
Lassabb íramra a sejték
miért nem kötelezték.

A hely íze

Az éber ész a látványt úgy nyeli el,
úgy bontja le a hely ízét, ahol élsz,
hogy amit a szem idege fölfog,
benne minden kép a sejtekben oszlik el,
megőröl mindent, a réteg, a forma
testedbe, elmédbe, tudatodba árad,
bár nem tudod, hogy tőle élsz, általa,
de táplál minden sós, édes,
fanyar, keserű szemsugár.
Itt élsz, ez a látványod, ez a város,
agyad itt őrli naponként
a sívár sikátort, a darabos utcát,
az alvilág rozsdás lakatjait,
a járókelők szeme rebbenését.
Itt nézel, itt látsz,
pupilládba az időből, a térből
ez a tér evődik bele,
ez etet, ez kínál a zamat részleteivel.
A többit az elme, a lélek végzi el.
Tered a teret betölti, maradj
vagy menj, ez a hely örökre te vagy.

Figura házzal és ciprussal, 2007. bronz

Vadszőlő

Oda van már minden:
az a tizenhat éves.
Messze van már innen
az a túl erényes.
Oda van már minden:
az a kalauzlány
csöngetett s visszatért
újra-újra hozzám.
Oda van már minden:
a felszolgálólány
az egyetemi menzán,
aki jegy nélkül elém tett
egy-egy bő ebédet,
ahogy félrecsúsztott
fehér melltartója,
látszott a blúz alól
sötét mellbimbója.
Oda van már minden:
az észre nem vettek,
előre nem sejtett
vetkőzők, mezítlen,
felöltözött lányok,
az a kicsikart csók
a fog hideg csontján,
a meghaltak, a még-még
élők, kiszáradtak,
akik már csak nénék,
s én, ki öregember,
elpilledt szememmel
én is oda, s élek,
elernyedtem emlékek,
bánom az elszalajtott,
a most visszasóhajtott
lányokat, nevetség,
hogyan nézem őket,
mint elejtett szerencsét.

Oda van már minden,
de hajolnom kéne
a vadszőlőlevélhez,
itt zöldell, idei,
évente burjánzik,
jövőre tavalyi,
de öröknek látszik.

FECSKE CSABA

Ideje jött

úgy néztél rám mintha kútba néznél
mélyre ahol a tiszta víz fakad
egy pillanatig nem voltam észnél
nem tudtam ez most valóban te vagy
ennyire kiszolgáltatod magad
vagy tettetés csupán az egész
bár nem vall rád játszol velem
a szív (agy) olykor túlon túl merész

minden folytatódik vagy épp
elkezdődik talán
egy ígéretes délelőtt egy álmos délután
nézünk a tovarebbenő lepke – perc után
helyet keresve suta mozdulatnak
kósza gondolatnak tétova érzésnek
mily soknak tűnik olykor a kevés
máskor meg a sok milyen kevésnek
nézem tarkódon riadt kis pihe
babrál rajta a fény nem megy az idő semmire
kaland ez de ha én de ha te
nagyon vagy most mert akarlak
túlradó örömmel formázlak meg magamnak
remélhetőleg nem azért hogy valaki mást
– engem – igazolj de épp ezért vagy ennek ellenére
miért ne lehetne úgy hogy kettőnkkel
nekünk legyen a legjobb
minden percünkkel fölkelteni a kíváncsiságot
a másokban és magunkban
két ember nem sok és nem is kevés
csodához és csalódáshoz épp elegendő

•

nem gondoltam volna hogy ilyen merészek
leszünk vagy talán felelőtlenek
a szűz hó nem lehet fehérebb
mint melled amint kezemben remeg
nem hittem volna sosem reméltem
hogy így lesz hogy megtörténhet ez
fenntartásaid sutba dobva megadod
magad a sorsnak megadod magadnak
ó a test legyűrhetetlen vágya
amit hiába próbál lebírni szemérem
lelkifurdalás

tán sikerül szívedig elérnem
mint a sivatagi homok forró a bőrünk
mondd hát ez az a pillanat valóban hogy
elválaszthatatlan-egy lett belőlünk

•

a virágait locsolta éppen
a locsoló megbillent a kezében
úgy nézett rám mintha másra nézne
mintha itt lettem volna de mégse
nyár vége volt azt hiszem nyár vége
nagy szárnyú árnyak ültek szemére
nincs hova lenni a darab véget ért

ácsingózhatunk újabb szerepért
amit nem lehet én azt folytatom
szalto mortálét csinállok vakon
ne mozdulj nem éred el kezemet
nem lehet ezt többé már nem lehet
kérdésem van erre magyarázat
kétség fut be mint repkény a házat
utána vagyunk valaminek mi
bár jó volt csak ok a szenvedésre
kérdésem megérte mondd megérte
nem is tudom mi az és miért
hogyan az ember pokolra megy érte

•

mindennek eljön az ideje
ideje jött a feledésnek
új érzésnek lettem a helye
vágynak – hol sietnek hol késnek
elveszett szavaim ne keresd
napot tetőz be minden est
és új napot kezd a reggel
ami volt – bár szép – feledd el
szél és rigó hussan a lombból
valami szép és könnyű a fájdalomtól

Pár sugár. 2010. bronz

PETŐCZ ANDRÁS

Istennek tetsző

Mert Istennek így tetszik, mondod, ezért így kellene tenned, hiszen így a helyes, az a helyes, ami Istennek tetsző, ezt szinte már kiabálsz, azt nem mondod meg, hogy honnan is tudod, honnan is tudhatod, mi is tetszik Istennek, vagy mi nem, talán azt tudhatod, hogy mi is tetszik neked, talán ezt az egyet tudod, de, hogy Isten mit is gondol a cselekedeteimről, azt, nem is tudom, azt talán mégsem tudhatod, persze, igazad van, igazad lehet, íme: erkölcsi törvény bennem, a csillagos ég pedig felettem, suttogom magamban, próbálok úgy cselekedni, ahogy mondod, közben figyelem, ahogy nő a szemedben a kétségbeesés, mint másban az idegen anyag, növekszik a harag, apámban nőtt így a pusztulás, szorongásaiból koporsófedeleket épített magának,

nekem is tetszik, ami Istennek tetszik, válaszolom, csak ezért, hogy lenyugodj végre, nézem, ahogy dobálsz szerte a lakásban mindazt, ami a tiéd, pólókat, bugyikat, melltartókat, harisnyákat hajigálsz ki a szekrényedből, egész kupac, mit kupac, egész hegy van már körülöttem, ahogy dobálsz a ruháidat szerte, figyelem, lassanként fölébed magasodik minden, már nem is látsz ki a kupacból, a ruha-hegy betakar, Istennek nem tetszik az, hogy ennyire ideges vagy, mondom magamban, ahogy nekem sem tetszik, látom, benned is növekszik az idegen anyag, miként apámban növekedett, növekszik benned a pusztulás, mi ez a vágy a pusztulásra?, vajon tetszik-e ez a vágy Istennek?, kérdelem, miközben tudom, figyeli robbanás előtti feszültségeink.

Jegyzetfüzet

Minden pillanatban üzenek magamról, ahogyan lehet, híreket továbbítok feléd, de te nem veszed ezeket az üzeneteket, barátom, mondod, nem fogadod az üzeneteimet, mert nem akarsz látni sem, tudom, hogy erről van szó, már látni sem akarsz, mondod, és lehajtod a fejed, mint aki nagyon „bánatos”, mint aki nagyon „szenved”, persze, pontosan tudom, hogy semmi ilyesmiről nincs szó, csak játszol velem, valójában nincs már közöd hozzám, elmentél, összecsomagoltál azon az estén, amikor hazatértem külföldről, akkor hagytál magamra, az Egészen Kicsi Kis Létező aludt a kis szobában, csak egy pillanatra riadt fel, amikor becsapódott utánad az ajtó,

jegyzetfüzetet indítottál, híreket továbbítasz egy online felületen, és minden pillanatról beszámolsz, válaszolom, ezek a jegyzetek nem segítenek nekünk semmit,

mindennapi ügyeket intézünk, bevásárlásokat, ebédet kell főzni, és nincs pénz, nincs semmi pénz, ami valami kis lélegzetet adna, nem merek az Egészen Kicsi Kis Létező szemébe nézni, nem merem elmondani neki, hogy magunkra maradtunk valami nagy-nagy zűrzavarban, és alig maradt remény arra, hogy valamikor is jobb lesz a sorsunk, mondom, és közben arra gondolok, ahogyan ő, az Egészen Kicsi Kis Létező figyelni nyugtalanságomat, és az arca sápadt és szomorú.

Kicsi Létező

Amióta nincs itt, körülötted egykori társad, az Egészen Kicsi Kis Létező, elkomorodtál, mondod, és egy pohár bort teszel le, élém, az asztalra, abban bízol, talán, hogy majd az ital kissé jobb kedvre derít, egykedvűen nézem igyekezeted, kissé fásult vagyok most, hogy egyedül maradtam, és, kissé bánatanak mindazok a különös események, amelyek itt, a környezetemben zajlanak, látszólag minden változatlan, tesztek-veszek, csinálom mindazt, ami a dolgom, ellátom magam, mosogatok, takarítok magam után, perfekt agglegényként élem az életem, mert tudom, hogy feladataim változatlanul vannak,

de nincs bennem elegendő energia, válaszolom kimondott-kimondatlan kérdésedre, kétségtelenül kevesebb bennem az erő, mindaz, ami kell a mindennapokhoz, és így teljesíteni is kevésbé tudok, teszem hozzá a válaszomhoz, te csak nézel, bámulsz, ahogy szoktál, most épp fel, a magasba, felfelé, bámulod a végtelenséget, az eget, vagy a felhőket, nem is tudom, mintha azt várnád, hogy megpillantod őt, az Egészen Kicsi Kis Létezőt, fent, hogy ismét megjelenik körülöttünk, segít a hétköznapi elviselésében, célt ad, értelmet, nézel felfelé, közben a szád szavakat formál, aprókat mozdul az ajkad, és érzem, ahogy mondod a Jézus-imát.

SZENTIRMAI MÁRIA

Visszafelé

A szék nem siratja letört
lábait, szétfoslott darabjait,
kezek érintését várja, a hideg, téli napot,
(bár tudja, ettől is szárad, nyikorog)
mikor odahúzzák a meleg kályhához.

•
Te, ki mellettem ébredsz negyven éve,
gondolhatnád, beépültél csontba, vérbe,
pedig álmod nélküled bolyong
a nyári naptól forró homokon,
figyeli ahogy a hídon vonat robog,
majd elmerül a folyó rejtekén.
Szempillám résein reggeli fény.

•
A harcot rég elfelejtettem,
s nem ismerem az éhség marását,
a gyomor összeszűkülte ereiből
feltörő véres vulkán kitörését,
az éj fekete tüdejéből
áradó jeges légen lógó hullát.

A kőtáblának ütődött test
Káin óta árasztja bűzét,
s a szétfoslott remény
fekete felhőből potyog.
Páncéлом rég levettem.
Csak állok. Figyelek.

•
Mint vízbe dobott kavics gyors zuhanását,
hullámok elhaló köre jelezte vesztét.
Súlya húzta a mélybe, de nem félt,
vágta a meder biztonságát, érezni végre a földet,
csak a rátapadó nyálkás mohától kért szabadulást.
Tisztíts meg engem izsóppal és tiszta leszek,
moss meg engemet, és fehérebb leszek a hónál....

És akkor hallja, a Gonosz kacag,
nem értheti, mire a fehér gyolcs,
s a nedves, hús szivacs,
s az életem át varrt halotti lepel.

•
Az árnyak ott hintáznak a mély üreg felett,
s a külső jelek rég elveszítették értelmüket.
A tekintet merev, nem keres,
piszok, seb, fekély a test,
út visszafelé nem vezet.

•
Egy test az ágyban.
Lassul a lélegzet,
nő szorítása.
Távozol némán.
Csak most látlak egészen,
bár sokáig veled éltem.

•
Utak választottak el egymástól,
s nem gyógyíthatott hangod,
nem ülhettem melléd a kőre,
s nem mondhattad megbántva,
felejts el, boldogulj nélkülem.
Nem tudhattad, mégis uraltad álmaim,
langyosan, némán siklottál bőrömön,
fájt a kívánás, merülni el benned végleg.
Neved nem hagyta el ajkam,
csak mormoltam magamban,
Duna, gyerekkorom folyója.

•
Hagyom, hogy múljanak a napok,
rozsdás, kiszáradt levél a mosoly,
miközben esik, egy-egy fénycsík
még rámvetül.

•
Hó hullt és hideg a vadlibák véjéből
a fekete kötött sapkára apám fején,
és a felismerés, hogy mi ketten,
mert osztozni már nem lehet,
végleg elengedtük egymás kezét.

•
A tél idén melegebb, mondanám neked,
mert naponta épít újjá az emlékezet,
de folyik lefelé a hólé,
s utálom a rothadó virág bűzét,
s tudom, megijednék tőled,
ha most idelépnél
idegen koponyával,
fehérre csiszolt csontvázsal.

•
Gyanútlan reggel lett.
A meleg takaró alatt éreztem
a kőből, csontból, rögéből
érkező hivatlan vendéget,
ahogy végigfut a gerincen,
s mint növekvő petesejt
megtapad mélyen a szó,
velünk marad, kinemirtható.
POZITÍV

•
Szeretem a tudomány mai álláspontját
lábbal tipró szintévesztésem,
amit nem örökölhettek volna apámtól,
s azzal hengegek,
hogy a sárgát zöldnek vélem,
a kéket meg szürkének, de pontosan látom
a hiány barna barázdáit,
az elszálló szavak helyének fehérét,
a gyökércsonkok sápadt sárgáját,
és nem bánom, hogy nem állnak össze
betűvé, számmá a színes pontok.

•
A nap még nem szárította fel a reggeli harmatot,
s a vízpöttyök közé tapadt egy madárpiszok.
Eltűntek a park fái, s a távoli torony.
Ajtók nyitogatják szárnyaik,
árad a jeges légnymás,
tört, szúrt, vágott seb, megmaradt hiány,
letörölném, aztán meg hagynám,
az üvegbe is savval marnak mintát.

Ablak madárral és morzsával 2013. bronz

MURÁNYI ZITA

kimonó

hogy milyen szép és engesztelő lehet
egy csöndes álmok nélküli élet
a fák karja még erőtlen előjeleként
egy fölfokozott tavaszi ébredésnek a
gallyak eleve ferdén nőnek vagy a nyár
elől hajolnának félre mint egy zsöngé
júniusi ékezet nem kérdezed

az évgyűrűk felett szinte fekete a kéreg
de az is lehet a törzs épp csak közép barnára
sülhet mintha ezer öv egyszerre feszülne meg amit
a köpenyre feszítenek és a hótakarón sem
kell hogy átüssenek a gyökerek
telente tömöttebb sorban állnak a fák
és habfehér kimonót viselnek
mint a tokiói szüzek.

ablak

olyan idegen vagy
mint ezek a távoli fények
a nap csókja a hold ölében
reszketni kezd
nem jössz beljebb
kezeden sugara egy
régi délelőttnek
megkarcolja az üveget
a tejút is kettétörhet
ebben a kiégett tűzben
mintha halottak lennének
az esték haragos színére dőlnek
az égitestek
parányai amit isten se adhatott az égnek
vacogva szórják szét a legmélyebb
olthatatlan sötétséget.

most

most még itt vagyok a mostban
szemben velem ami visszaveri
az utcákat a rózsaszín tükörlap
a betűket kéne lekaparni az arcomról
konok rezdüléseit a hiánynak
egy mosoly hamarosan piros lámpát kap
két szememben a jövő találkozik
össze a kiolvashatatlan hátam mögött
a fák is visszafele szaladnak ebben
a tompa félhomályban
hirtelen olyan hiánytalanná lesz
a megfoghatatlan
mielőtt rózséseire gyűjt a nap megcirógatja
a sugarakat arcomon egy pozsgás tavaszban
a felhők kabátot
mosnak lassan elcsurran a most
míg itt ülök a most fogalomzavarában
újra perzselően forrónak érzem
a langyos zivatarokat
még meghullámzik a tükörlap.

Kapu (Vitégj.), 2015. bronz

BENDE TAMÁS
Elindulsz akkor

Ahogy a bőrt szakítod, foggal szakítod hüvelykujjad végéről,
a köröm mellől alig észrevehetően vér szivárog,
egy olyan szertehagyottságban és porladásban,
amihez ezidáig nem volt hasonló.

És hiszed, ha hihetnéd, hogy pont itt,
pontosan e megszakadás közepette találhatsz valamit,
amit talán megéri megszorítani, magaddal vegyíteni,
vagy csak összekeverni az estéket.

Miféle felhasadás ez, miféle oldódás. Eltűnni kellene
és belealudni egy elvesztett éjszakába, mert minden,
amiről azt hitted, nincs már, egyszer elkerülhetetlenül előkerül,
és elindulsz akkor, tényleg mindennek a vége felé.

Holnap elmegyünk

Szeretném elfelejteni, hogy valaha bántottalak, de elalvás előtt
meglátod szememben a kétségbeesést, és magadhoz ölelsz.
Ne aggódj, egyszer kiveszik belőlünk minden igény a megbocsátásra,
és helyén csak a büntudat marad.

Holnap elmegyünk az ártérbe, megnézzük a holtágot a töltés mögött.
Megnézzük a mozdulatlan szürke gémekeket, a róka lábnyomát a sárban.
Ígérem, látunk majd legelő őzeket is, de ma még ne kérdezz semmit.

Arról, ami elmúlt, nincs mit mondanom.

BÍRÓ TÍMEA

Amputáció

Egy mellel
lett volna szegényebb.
A halállal
lett gazdagabb.
Kivágni
elfáradt testéből a nőt,
de ő a faládát választotta.
Így én feküdtem kés alá.
Amputált gyermekkor
végrehajtvá,
a sérült szövetek
eltávolítva.
A műtét sikeres,
a felépülés kérdéses.
A megcsonkított rész
frontra nem érzékeny,
emlékekre annál inkább.

Ködbe ülő

Palics, akár egy
kifeszített zongora.
A szél és a hullámok
kéjelgő játéka.
Hordozom a tekinteted,
már biztos nem olyan,
mint amire emlékszem.
Kinőhető a szerelem?

A víz csapódása a köhöz –
Otthonhang.
Kísértés a fülnek.
Mefogható tükörkép,
hullámteret rajzol belém.
Ami neked szélcsend,
nekem lassú halál.

Teret!

Falazzátok be
anyámat,
amikor legközelebb
ütni készül.
Betonozzátok be
a méhemet,
hogy ne szülhessek
a nyomorba gyereket.
Betapaszthatnám már
a számat, hogy
ne egyem ezeket
a mérgeket,
amiket ebéd címén
az asztalomra teszek.
Olyan sokan vagytok,
kitakarjátok a tükörcémem.
Teljesen elzáródni,
hogy végre
találkozhassak magammal.
Egy kályhacsőben is
ég a tűz,
mielőtt lerakódna benne a korom.

Zöld tekintet

Esőerdő van a szemében.
Indákon hintázunk a
párás levegőben.
Összekapaszkodó testrészek,
mint a tenger a part ölében,
aminek beláthatatlan a vége.
Csont a csontra melegedve,
nyirkos súrlódási felület
a másik bőre.
Fogak koccanása,
pillanatnyi zománc tánca
vegyül a madarak éneke közé.
A szívdobogás lenne lassabb,
hogy tovább éljünk,
hosszabban éljük meg
egymást.
Teste magas sziklából
áramló vízesés.
Kőből vízszugár,
bennem valódi sebtisztítás.
Szempilláin fürtökben lóg a remény.
Az otthonom lélegzik benne,
párnánk sok apró eukaliptusz levél.

GÁGYOR PÉTER

A víz alatt

A mélyben lent a víz alatt
hallgatunk, mint a halak.
Lebegünk a mélyben lent
hullámszik bennünk a csend.
Meddig miénk a gondolat
van e arcunk a víz alatt?
Arc-e a kényszerű fintor?
Az ember másra gondol
míg a vágya ott araszol
a víz felett, a víz alatt...
és az idő sodor, sodor.
A szavak mögött a falak
és néma minden szobor
mint álmokban az árnyak.

Káprázat

Az éjszakákhoz nappalokat kell találni,
az örök sötéthez az örök fényt –
kell a káprázat, ki kell találni
a hitet és a reményt.

A sötétben négykézláb jár a homály
az arcokon téblábol, révedez
és válaszokat sosem vár
és soha nem is kérdez.

Nincsenek, nem voltak, nem lesznek
véletlen pillanatok
gyertyát gyújtasz a csendnek
üldözöd az árnyékod.

A káprázat a szebbik mása arcodnak
a fény a menny és a föld közt virul
áttetszik tőle a vakablak
még a hajnal is elpirul.

SCHNEIDER ÉVA

Olajzöld

Magányosan ülök
a lavór szélén.
A színfogó
nem használ.
A szempilláim
lekonyulnak.
Valami zavar.
Duplán.
Mint amikor
kukorica után
barackot eszel.
A poszterek
leesnek a falról.
Nincs civil áldozat.
Szárak csavarodnak
szövetes növényé.
Babszem Jankó
mégsem jön el.

Festés

A frissen festett falakból
új szellemek szabadulnak ki.
A lenémított hangszóró
sűrítve játssza
a némítás közbeni sikolyokat.
A harangszó és a madárcsicsergés
szinkronban szól.
A gerendák repedései
összehúzódnak, mint a sebek.
A kulcslyuk deformálódik,
és ugyanaz a kulcs már nem nyitja többé.
A gyertya kanóca elmászik,
mint a kígyó.
Az akusztikáról kép készül.
A menta benövi a lakást.
A szellemek a falakban ragadnak.

Miért vándorlok

Miért vándorlok a homlok-
és halántéklebenyben szüntelenül?
Folyókat úszok át,
hegyeket mászok meg.
A táj megváltozik.
Kellemes madárhangok segítenek, vagy
durva zajok és szörnyek riasztanak.
A nap lenyugszik.
Összeesnék a fáradtságtól.
De egy új utazás kezdődik
– törött iránytűvel –
segít megérteni a régi utakat.

Kapu (Gyűrű), 2015. bronz

az öreg szerzetes odaszól a nőnek
aki már 30 éve nincs közöttünk
éjszaka kövekkel és báli cipőkkel
dobálják meg az angyalok sorfalát
mert olyan ez a világ
hogymég rímelni is fogunk
olyan megszállott
a vers éjszakára megszáll itt
nézem a sást a kőszálit

az öreg nő odaszól a szerzetesnek
aki már 30 napja a közös
vagyis a köztes létben végzi a dolgát
látni kell világosan
hogyszemünket behunytuk
esztétikai kontextusban észrevétlenül
az esztendő hátralévő részében
sem tétlenkedünk
mert rengeteg a mi dolgunk és tesszük

csak tesszük észrevétlenül
vagyis rázzuk a fejünket meg a fenekünket
de hiába nem veszik észre
30 napja vagy 30 éve
a szerzetesnő odaszól az öregnek
a kontextusra figyelj
mindig csak a kontextusra
és a kövekre meg a báli cipőkre
tessék mondani ez itt már a *bordó* tödöl?

reggel a vers majd úgyis megy tovább
vagyis már 30 perce nincs közöttünk
autógumikból és ruhákból rakott örömtüzek
közösülés és szülés a kapuk előtt
a vízágyúk vizelni mentek
csendesensírdogált a könnygáz
látni kell világosan hogymesötétedett
mondta az öreg szerzetesnek
az öreg szerzetes tehát nem a nő

isten nem tévedhet *állandóan*
mondtam az öreg szerzetesnek és a nőnek
30 másodperccel ezelőtt

TATÁR SÁNDOR

A hasonmás horizontja

Zsidók és keresztények azt tanítják/hiszik:
a Magad képe és hasonlatosságára teremtettél
bennünket, Uram. Bennünket, azazhogy engem is.
Akkor hát én csak, romlékony testem- s szellemmel,
leképezem (meglehet, csupán halvány visszfény gyanánt),
amitől te szenvedsz.

Ráz tehát Téged is a hideg,
ha leterít a láz, ujjadba vágsz zöldségpucolván,
napokig borogatod kifícamított bokádat, úgy tud
nyilallni a fejed, mintha tüzes drótkampókkal
kaparásznának benne; egyik-másik fogadba
(*az hogy tud fájni: végítélet!!*) időről-időre
idegen anyagot tömköd valaki. S ha a fogaktól szerencsésen
a testedtől való búcsúzás közelébe ért az anyag,
a rendszeres, szabályos, szenvedésmentes
salak-kilökődésért való, új meg új kudarcba fülő
küzdelem!...

S hát persze mindez (noha a szövetséget
fölmondani akaró test
makrancoskodását, önpusztítását elviselni
épp elég próbatétel) semmivé törpül
a kontrollvesztett, furdalásgyötrött lélek
kínjaihoz képest – napra-nap majszolt
kenyered hát Neked is az önhibáztatás mindenért,
ami csak balul sült el, félresiklott,
s az önmagadtól, a
csak lidércnyomásosnak képzelni tudott
holnaptól való rettegés!

Nem folytatom, Uram; egyszerűen képtelenség;
osztolni, »részvét« mottóval, ennél több kínban
nem tudok.

És az öregedés, Uramisten! Az orv elkopás, az alattomosan
támadó fájdalmak, a lábujjhegyen settenkedő,
majd hirtelen, valamely megrázó tapasztalatban
teljes súlyával ránk szakadó leépülés! Bele sem merek/tudok
gondolni, hogy tudod vajon elviselni az öregedést, a lehetőségek
zsugorodásának tehetetlen konstatálását
a halál perspektívája nélkül, Istenem.

Egy másik hasonmásod, az önmarcangolás
magányos hőroza, bizonyos Nietzsche
azt írta, behaltál
az emberrel való együttérzésbe, Istenem.
Hát akkor én (meglehet, tompítva,
gyarlóságomhoz igazítva csak) átérezvén,
mi mindent mérsz Magadra mint a
mi ösképünk, mintánk, hogy a csudába
maradhassak életben, én Jó Istenem!?

SZÁZ PÁL

Az pocikfark meséje

phytolegenda

Öreganyád keze alatt vagy ezer gyermek is született. Egyfolytábo segítette őket a világro. Mindig hitták, éccer a Marcsáho, másszor a Ancsáho. Sőt, olyan is vót, hogy ketten szültek éccerre. No akkor jopkezivē egyikét húzta, másikat a ballā. Má maj bele izzatt, mire gyünnek a harmadikkā. Nem is hitták, hozták a Magdit szekérēnn. No, Öreganyád, kétkezi foglātt, a lábó ujjávó csippentette fülōnn a gyerēcskēt, no, gyere csak, gyere szípenñ kifele, monta, oszt csakkibútt. Őlīg az hozzá, hogy Öreganyád tudott mindēnt a szūlīs körū. Még olyant is tudott, amit sēnkisē. Vajúdó nőnek egērfark tējāt főzött. Mindig vót otthonn. Megfőzött ēgy hētre ēgy egīs kalfasszā, oszt horta magávó, ha mēnnyi köllött. Mer a pocikfark megindícса a jó szūlīst. Aszongyák, hogy a pocikfarokfark megcsigázзо a kicsiny fehebūját, bújjon ki. Vagy a tāpāt, ki tuggya, ki hugyan gyūn kinē. Amikor Krisztusurunk a világro akart gyūnnyi, Szūzmárjo má igēn odavót. Má fé napja vajúdott, Szenjōzsēf mēg

hajtotta a szállást, Márjávó futkosott a málhás szemárko, ammeg húzta őket, má olyan fárottak vótak, oszt koptogatott. Közēlēdēt a este, hát má igēn vajúdott, nem vót hova leszūjje a Kisjēzuskāt, mer a gōgōs embērek nem attak nekik szállást. Osztán fejük fölé szerha híjján kimēntek Betlehembū, há valahova mēnnyi köllött, kimēntek a hetárbo a falubū, valami sziklākna kerestek hajlikot. De amikor ēgy barlanglukna Szenjōzsēf leszállította a szemárkárū, víge lēt mindēnek. Márjábū zutty, kidót a ellōvíz. Osztammá nem lēhetēt tartóztatnyi, le köllött fektetnyi, megindūt a szūlīs. Hát ezer mongyák, hogy mekcsigázзо a kicsiny fehebūját, hogy kibūjjon. Úccsúznak ki túle a gyerēkek a annyukbū, mim Márjo csusszant a málhás szemárko hátárū. Mer ám ahun kiloccsant a ellōvíz, pocikfarkfark virított. Há ezer asztán attūkezdvē erōs szaga van a pocikfarknak, olyan, mind a ellōvízē, és így lēt a pocikfark a szūlōnők segēdelme, mer a jó szūlīst megindícса.

A biblijafa

phitoikon

Öregapádnok vót ēgyy öreg biblijájjo. Igēn öreg vót, tán még a Öregapádé vót. Annak vígibe vót bejegyzēve, ki mikor születēt, kit vēt ē a családbo, mind be vót rajzōva a fa fa ágojiba. Evvót a biblijafa. Ott vót rajta Öreganyád,

Öregapád, Öregapád Öregapja, Öregapád Öregapjánok Öregapja, hetvenhēt ágig, egīszen Adámévāig, ott vótak a gyūkerekne, amik a sēnkifōggyibūnyōnek. Öreganyádnok nem vót fájo. Öreganyád árvolány vót.

A szakadás. Pocikfark.

phytoenigma

Öregapád monta. Nagy szakadás van a világbo. Ez a bűn. Mer a bűn a ēgyedūli, ami ēszakít bennūnkōt Atyámteremtōmtū. Így van ez Adáméva óta. Mer a bűn miatt van a embēr ezen a sēnkifōggyin, ēszakítva. Adámévāt még fokta Atyámteremtōm, oszt kidopta őket a kertyibū, áthajította őket a kerītīsēn túlra. Azok mēg ahogy leestek, ripityáro törtek. Ebbū lēt a embērisīg. De hogy azēr igēn meg nē űssik magukot, a kis pocikfark gyorsan kihajtott, beallazott nekik busás leveleivē. Mer különben porrá törtünk vōna! Így osztán lēt a embēnek ílete. Má megvót a halál, há köllött ēccsēp ílet is. No, több nem is jutott. De ha a pocikfark ott nincs! Assietēt a szakadás ellen megmēnteni a embērisīgēt. Éccēpēt sikerūt neki, de csēpp növintū nē várjunk nagy dōgot. Így osztán porbū lētünk, porrá lēsziünk, ami még kōszte ētelik, az a ílet. No de ekkor még nem tutta a níp, hogy

milyen nagy ereje van a csēpp virágnek. Ára csak Évanyátok gyűtt rá. Keserves ílete vót Adámapánknok mēg Évanyánknok a sēnkifōggyin. Dógoznyi köllött, gyűttek a nyavalák, gyerēkēt oskoláztotnyi, fizetnyi a adót. Két fijuk vót Kajin mēg Abēl, azok ēgymás torkánok estek, Kajin megōte Abēlt, asztán ēnyēte ítet a fōd. Eis nagy szakadás. Evvót a ēsō gyilkosság. Ais a bikítlensīgibū fakatt. Mer a sēnkifōggyin embēr embērnek ēvēheti azt, amit csak Atyámteremtōm vēhet, mer ő adott. Nagy bánotos vót Évanyánk. Emisztēte magát, nem tudott sē ēnni, sē alunnyi. Effolytābo mosott a Jōrdámbo, közbe mēg imátkozott, de inkább jajveszíkōt. Enistenēm, jóistenēm, segítcs rajtam én bűnōsōn. Szenvedis lēt má a ílet, halál lett zsolgya a bűnnek, gyűttek ráno sok nagy keservek, gōthōssīgēk, dōgledelmek. Az embēr híjābo fárod, nincs gyūmōlcse a munkánok. Két fijunk vót, az is meghōt. Jaj,

ha a bűn nem lett vóna, ha nem hiszek a kígyónak, ha gyümölcsöt nem kóstulok, az istenhé hív maradok. Visz-sza má nem csináhotom, a bűnt má le nem moshatom, kurvait lett a sorsom. De éggy íletém, éggy halálom, én má magam ěcsikkasztom, nem lěnnyi lěssz jobb, mind ĩnyi. Hát ahogy Ęvanyátok ĩgy imátkozott, má térgyig át a vízbe. Asz gondúda, belěli magát. Bánkódott, hogy Ádámtyátokká má öregěk, pedig milyen örěm lěne most éggy gyěrěk! Hát a szěve mekszakatt, nem tudott hova lěnnyi. Megbánto minděn bűnit, lebukott a vízbe. De ekkor megszěllát a lelkiěsmerete. Emběr, mit isten adott, ě ně věgye, akár a másě, akár a magájě. A Szentlělek vót az, galamb kěpibe leszátt Ęvanyánk fejire a kěgyelěm jelěi, mer meg lětt válto a bűněktű. Amikor kiměnt Ęvanyátok a vízbe, a vízcsěppek, amik lecsěpěgtek rúla, azokbű pocikfark nyót. Látto eszt Ęvanyátok, mekszagúta a fehér virágokot, mind a patyolat, ěrzte, olyan a illata, mind a Szűzmárjo mosolya. Szědětt belűlle, hazavitte. Ádám-

atyátok a ágyot nyomta, má beleszakatt a munkábo. Ęv-anyátok csinát a lábáro dunsztkětěst a levelibű. Másnap láb-ro át, měnt aratnyi. Ő měg csinát teját a virágobjbű. Az ĩgěn jó a idegěkre. Olyan jól alszik a emběr tűle, minha ámábo Atyámteremtěm kertyibe járno. Ęvanyánk szěve is megběkět tűle. Mer tutta, a pocikfark a ĩlet kěgyelme, az gyěgyěcsa a szakadást. Ámábo megjeleněnt něki Szűzmárjo, látto a karján a Kisjězuskát. Ebbű tutta, hogy ű fogja megszűlnyi a messijást, a kěgyelěm or-vasát, aki begyěgyět minděn szakadást. Mer ahogy mind Ádáměvábű eredűnk a bűn áltol, úgy űdvözűlűnk Jězusmárjábű a kěgyelěm áltol. Ahogy Ádámtyánkbo mekhalunk, úgy támědunk fő Krisztusurunkba. Tutta Ęv-anyátok, hogy nemsokáro fěja szűletik, meg aszt is, hogy milyen jó a pocikfark a anyák sebire. Mer ez is szakadás. Ezěr monta Őreganyátok. A halálo szűletik a emběr, ěs a ĩltre háll meg. Ez a ĩlet a örěkkě valóság, abba má nin-csen szakadás.

Talállós mese. 1.

phytoenigma

Őregapád sok talállós mesět is tudott. Talán a baráttű tanúta, ěccěr mondott něki egy talánt.

Várj, virág, várj,
Világ ěműllásáig,
Kět fánok ědöllěsějig.
Něgy pásztorbot kězětt a burján
Azon megtalász.
Hugyan kě ezt ěrtenyi?

Őreganyád monta. Ezt a szerelmes mátko mongya a babájánok, mer a virág a szerelmes szěvit jelěnti. A világ ěműllásű a ĩjě bekěszěnte, amikor ěfűjják a gyěrtyavilágot. Kět ĩllě fa, kět szűlějě, elalusznak. Něgy pásztorbot a ágyo něgy lábát, a burján a szěmávě těmětt ágyot jegyzi, mer az valamikor burjánzó búza vót. Ez jegyzi a fětámódás kěgyelmit, Krisztusurunk szerel-mes lelkűnkěhě valě szerelmit. ĩgy osztán ěműlik a világ, Krisztusurunká nászt űlűnk a měnnyek országábo.

Lěbus monta. A virág a teremtětt lelket jegyzi, a bur-ján a tereműst, a běriját. Ott várjo a lelkekět a Messijás a Paradicsomkerbe, hogy Atyámteremtěm házábű terějě ikět. Ez a něgy pásztorbot a Paradicsomkert něgy folyója. Ha

ěműlik a világ, ěgyűn a fětámódás, a Messijás idejě. Akkor osztán nem lěsznek má sěmmi bűněk, Ádámtyád, Ęvanyád bűne ětěrűtetik, ezt jegyzi a kět fa kiděte. De a něgy pász-torbot jegyzi a eskűvěi sátrět is, ami alatt a Messijás ěvěszű a měnyasszonyát, a szombat királynějět.

Őregapád monta. A virág a Márjácskát jegyzi, a fětámódott Krisztusurunk monta esz něki, amikor magáho větte a měnnyek országábo Atyámteremtěm portájjárű. A Márjácskát kěri, hogy aměg a világ ě nem műlik, várjo a hív lelkekět, aměg bűněk vannak a fěděn, meg nem sěmmisűll Ádáměva větke, a ěvangěljom segěccsigivě vezesse hozzá a něpekět. Mer a něgy pásztorbot jegyzi a něgy ěvangělistát, a burján mind a szent ĩgěk běsěgit jegyzi, amik a ěvangěljom fěggyibű sarjannak. De lěhet ezt ěrtenyi úgy is, hogy Krisztusurunk megjelěnteti ma-gát a ěvangěljombű, ezt jegyzi a něgy pásztorbot, měg a természet csudálotos ěrejibe. Mer benne van a fűvekbe a kěgyelěm. A burján jelěnti ezt, mer az a sěnkěfěggyěn tenyěszik, vagyis ebbe a világbű.

A barát měg monta. Hugyan kě ezt ěrtenyi? Talán. Ta-lán ĩgy, talán úgy.

A kikelet

phytoaforizma

Őregapád monta. A kikelet ěs a fětámódás ěgy ěs ugyan az. Mer a neve is mongya, az a kikělěs ideje. Fětámonnak a sarjak, mind ahugyan měnk támědunk fő a utěsě napon.

Őreganyád monta. Olyan a fětámódás, mind a szűntel-en háva szűletěs.

Őregapád monta. Emběr ěvejjěnek számo van, mind a ěvgyűrűknek, de a lěleknek nincsenek gyűrűji, a lělek mesztelen, mind a halottak, mer annak csak örěkkě valě.

Őreganyád monta. Olyan a űsz, mind a ĩltre valě fětámódás.

Őreganyád monta. Olyan a kikelet, mind a ĩltre meg-halás.

Őregapád monta. De a kikeletnek ám tuggyuk, úgy nagyábű, mikor kě ěgyűnnyie, de a fětámódás idejět sěnki nem tuggya, mikor gyűn be.

Őreganyád monta. Ez a ědětlen ěděk ědeje.

Akkor má a valě örěkkě tart. Monta Őregapád.